

Değerli Üyelerimiz,

1968 – 2000 yılları arasında 32 yıl boyunca Derneğimizde Yönetim Kurulu Üyeliği görevinde bulunmuş ve Merkez Deniz Acenteliği ve Tic. A.Ş. firmasının Kurucusu ve Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürüten, denizcilik sektörünün ve eğitiminin gelişimi için çok değerli katkıları bulunan, denizcilik sektörümüzün duayenlerinden, beyefendiliğin timsali değerli büyüğümüz Sayın Charles Frederick WILKINSON' un vefatını derin üzüntülerimiz ile öğrenmiş bulunmaktayız.

Cenaze merasimi 05.07.2026 pazar günü saat 13.30'da Feriköy Protestan Mezarlığı'nda gerçekleştirilecektir.

Başta kederli ailesine, yakınlarına, dostlarına ve camiamıza başsağlığı ve sabır dileriz.

Saygılarımızla,
VAPUR DONATANLARI VE ACENTELERİ DERNEĞİ
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
Recep DÜZGİT

Moda'lı Charles Frederick Wilkinson

Yazan: Osman Öndeş

Bir vefat duyurusu ile duraladım ve üzüntüm beni alabildiğine nazik, kibar ve engin bir aile kültürüne sahip **Charles Frederick Wilkinson** ile olan anılarına götürdü. Bu vefat haberini Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği Başkanı kimliği ile bana da gönderen çok değerli dost **Recep Düzgüt** 'e teşekkür ediyorum.

VDA'nın 32 yıl boyunca Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmış ve Merkez Deniz Acenteliği ve Tic.A.Ş kurucusu ve Yönetim Kurulu Başkanı olan Charles Frederick Wilkinson vefat etmişti. Cenaze merasimi 5 Temmuz 2026 Pazar günü Feriköy Protestan Kilisesi'ndeki törenden sonra Feriköy Protestan Mezarlığı'nda sonsuza uğurlandı.

Herhalde 40 yıl olmuştur.. Kabataş Setüstü Ömer Avni Mahallesi İnebolu Sokağı hayal ettim.. Hatırladığım o yıllarda en baştaki aziz dostum **Aldo Campaner** ve benzersiz efendiliğin simgeleri olan oğulları **Gino Campaner** ve **Mario Campaner** 'in Yakın Doğu Deniz Acenteliği'nin Karaköy'deki Veli Alemdar Han'dan daha sonraları devam ettikleri Ekemen Han'ı hatırladım. Daha ileride Palanduz Apartman'da **Kaptan Emre Omur** 'un kurduğu Omur Marin (Vefatından sonra damadı **Recep Hakan Şen** 'in günümüzde başarılarla taçlandığı (Med Marin Holding AŞ)vardı.. Biraz daha yürüyünce Aktan İş Merkezi öncesinde **Kaptan Oktay Sönmez** 'in "Sönmez Denizcilik" ve **Sema Yerlikaya** 'nın Yerlikaya Hukuk Ofisi'ni, biraz daha sonlarda 45'nolu Poyraz Apt.'da **Uğur Mengenecioğlu** 'nun Um Denizcilik'i ve yukarı sola dönen olası dik yokuşta **Kaptan Ferit Biren** 'in Yedi Deniz Evi'ni hatırladım.

Cerrahoğulları Deniz Nakliyatı TAŞ kurucusu **Nuri Cerrahoğlu** 'nun vefatından bir zaman sonrasında Cerrahoğulları hemen bu yokuşun başındaki oradaki binalarına taşınmıştı ve şirket damadları **Saed Raab** yönetimindeydi. Yolun en sonunda ise Süleyman Bursalioğlu başkanlığı'nda **Bursalioğlu Denizcilik** vardı.

Ben, o dik yokuşu çıkar ve en sonda sola dönünce Charles Frederick Wilkinson Bey'in Merkez Deniz Acentesi'nin olduğu binaya ulaşırdım.

Günümüz adreslerini "Şişli, Esentepe Mah., Yüzbaşı Kaya Aldoğan Sok." okudum..

Oysa ben Charles Frederick Wilkinson'u çok eski yıllara girecek hatırlıyor ve anlatımlarıyla birkez daha rahmetle anmak istiyorum;

Bu çalışmamı bazı dostlarıma da göndermiştim.

Eskiler "Kadım Dost-Eski Dost" demişler..

Erol Makzume şöyle yazmış;

" Merhaba Osman Kaptan

Teşekkür ederim, siz olmasanız bilgimiz olmayacaktı.

Charles Wilkinson gerçek bir İngiliz beyefendisi idi. 1970-2010 yılları arasında gemi acenteliği faaliyetinde (Merkez Deniz) geniş işbirliğimiz oldu. Yolcu, konteyner, ro-ro gemi hatlarına dostluk ve güven ortamında mükemmel bir hizmet sunduk.

Aynı dönemde A. Makzume olarak, Georges Besi (Kontuar Maritim) ve Alex Dabcovich (Dabcovich Co.) ile İzmir limanında yıllar süren ortaklığımızı, diğer limanlarda ise işbirliğimizi paralel şekilde sürdürdük.

Charles'ın toprağı bol olsun, onu özlemle anacağız..

Saygılarımla,
Erol Makzume"

Bir başka Kadîm dost Craig Encer şöyle yazmış;

Osman bey:

Çok üzüldüm..Gerçi onu uzun süredir görmedim ama sağlığının hassas olduğunu biliyordum uzun süredir. Huzur diliyorum, kalanlara sabır...

Bu vefat anı yazısını hem Türkçe hem de İngilizce tercüme linkle bir sonraki bültenizime ekledim, yarı oluşmuş bültenimizi ekliyorum, ve onun sayfasına da dipnot olarak bu bilgileri de paylaşıyorum.

Saygılar ve iyi günler.

Craig"

O'na dedesi Charles Frederick Wilkinson'un adını vermişlerdi.Kaynak- Levantine Heritage Foundation/Craig Encer arşivi.

Benim tanıdığım Charles Frederick Wilkinson Moda'lı idi.

Moda Caddesi'nde bir süre Lozan Kulübü olarak hizmet veren kagir bina, çoktandır yıkılmış ve yerine apartıman (Moda Residence) inşa edilmiştir. Bu binanın sahipleri La Fontaine ailesi idi. La Fontaine ailesi daha önce Moda'da

Fazıl Paşa Sokağına dik olan Şükran Sokak'ta (Osman Zeki Üngör Sokağı) dört katlı ahşap bir evde oturmaktaydılar. Evin kapı numarası 13 idi. Yerinde apartıman vardır.

Setüstü İnebolu sokağın sonuna doğru sola çıkan yokuşun hemen köşesinde Kaptan Ferit Biren'in "Yedi Deniz Evi" ve sağda bir zamanlar Cerrahoğulları TAŞ yeralırdı. Yukarılarda doğru tırmanır sola dönerseniz Charles Frederick Wilkinson'un adresine ulaşırdınız..

La Fontaine ve Wilkinson ailelerinin akrabalıklarını yıllarca tanıştığım Charles Frederick Wilkinson dostumuzdan rica etmiştim. Şirketi Kabataş Setüstü'nde idi. Merkez Deniz Acentesi'nin kurucusu ve başkanıydı.

Charles Wilkinson 1933'de İzmir Bornova'da dünyaya geldi. Babası Richard A. Wilkinson İzmir'de İngiltere Genel Konsolosu olarak görev yapıyordu.

Wilkinson ailesini tanıtabilmek için köklere doğru giderek bir tablo çizeceğim:-

Wilkinson'ların Türkiye öyküsü 1842 yılında dünyaya gelen Jane Whittall ile Richard Wilkinson'un evliliğine kadar gider. Jane Whittall, James Whittall ile Magdalen Giraud'un üçüncü kızlarıydı. 1928'de Bornova'da vefat etmiştir.

Bu ailenin altı çocuğu olmuştu. İlk oğluna kendi adını verdi. Oğlu Richard Wilkinson zamanla İzmir yerine Sierra Leone'ye göçetmiş ve orada genel vali olmuştur. Eşinin adı Edith Baird'di. İkinci oğlu James Wilkinson, Charlton Whittall ve Helen La Fontaine'nin kızı Jane Whittall ile evlendi. Fakat çok feci bir kader onları bekliyordu. Balayı günlerinde vefat etti. Üçüncü oğlu Charles Wilkinson'dur ve Charles Frederik Wilkinson'un dedesidir. Madeleine La Fontaine ile evlendi.

Dördüncü oğlu Frederick Edgar Wilkinson 1891'de Bornova'da doğdu. Shanghai'e yerleşmiş olan Robert Williams'ın kızı Margeret Williams ile evlenmiştir. Bu ailenin beş çocuğu olmuştur. Beşinci çocuğu bir kızdı; Helen Wilkinson, Charlton Whittall ve Helen La Fontaine'nin oğlu Frederick Whittall 1902 yılında evlendiler.

Charles Wilkinson ve Madeleine La Fontaine, çok çocuk sahibi olma geleneğine karşı çıkarcasına sadece tek çocukları olmuştur. Böylece tek oğulları Richard Edward Wilkinson, Thelma de Cramer'le evlendiğinde Richard A. Wilkinson ve Charles Frederick Wilkinson dünyaya geldi.

Babası Richard A. Wilkinson zamanından başlayarak Chamber Maritime Pour Etrangers-Yabancılar için Deniz Ticaret Odasının üyesi idi.

Charles Frederick Wilkinson'u öğrenim için ailesi İngiltere'ye gönderdi ve 1951 yılında yeniden İzmir'e ailesinin yanına döndü. Bir yıl sonra ise İstanbul'a akrabaları olan Giraud ailesinin yanına geldi.

Moda'daki Giraud'lar, İzmir'deki günümüzde Caroline (Giraud) Koç'un dedesi ve anneannesi olan Giraud ailesiyle akrabaydılar. Önce British European Airways-İngiliz Avrupa Havayolları şirketinde çalışmaya başladı. Ancak bu şirketteki çalışması birkaç ay devam etti.

Şirkete her sabah sekizde Moda'dan kalkan yandan çarklı bir vapurla Karaköy'e giderdi. Bu vapur pekçok yabancı ailenin dikkatini çektiği gibi, bir İngiliz olarak 1890 yılında Glasgow'da inşa edildiği halde altmış yıldan beri hala çalışmakta olan Halas isimli yandan çarklı vapura büyük bir sempati duyulurdu.

Moda'nın iş dünyası simaları, vapurun üst güvertesinde seyahat ederlerdi ki, hemen herkesin alıştıkları bir koltuğu olurdu ve herkes buna çok riayet ederdi.

Akşamları ise vapurla Kadıköy'e gelir, oradan tramvay'la Moda'ya dönerlerdi.

Charles Frederick Wilkinson 1952 yılı ortalarında 1887 yılında kurulmuş olan Gilchrist Walker & Co. şirketine katıldı. Bu şirkette beş yıla yakın çalıştıktan sonra, bu şirketten elde ettiği engin acentelik deneyimleriyle ayrıldı. Fakat Gilchrist Walker & Co gemi acentesinde Karadeniz, Marmara, Ege limanlarında herbiri yaşam deneyimi denilecek görevler üstlenmişti. Yine Çanakkale'de temsil ettikleri bir turistik yolcu gemisinin gümrük ve liman işlemlerini süratle yerine getirmek suretiyle turistik yolcu gemiciliğine ait ilk deneyimi elde etmiş oldu.

Bu gemi Çanakkale'den İstanbul'a doğru yoluna devam etti.

1958 yılında Edmond Giraud'ın kızı Denise Giraud'la 1958 yılında evlendi. Bu evlilikten 1959 yılında dünyaya gelen çocuklarına Alan Charles Wilkinson adını verdiler. Aile birliği 1965'da bozulduğundan bir ayrılık meydana geldi. Charles Frederick Wilkinson bir zaman sonrasında Seta Tabekoğlu ile evlendi ve 9 Haziran 1971'de doğan kızlarına Carol Ann Wilkinson adını verdiler.

Moda'da yaşamın hep dostlar ve tanıdık simalar arasında geçtiğini söyleyen Charles Frederick Wilkinson gençlik anılarını şöyle anlatmıştı: "Moda bir özen demektir, dostluk ve güzellik demektir. Binaların herbiri bir estetik simgesiydi ve Moda'da asla birbiri üzerine yaslanmış beton binalar da yoktu.

Moda tramvayı neden yok edildiğinde, hep üzölmüşümdür. Benim daha yakın olduğum isimler arasında Hazel Whittall ve eşi Zeki Rıza Sporel ailesi vardı. Zeki Rıza Sporel, Celal Bayar'ın Cumhurbaşkanı olduğu yıllarda kendisine çok yakın dostlarıydılar. Celal Bayar İstanbul'a geldiğinde bir neden yaratılır ve Hazel ve Zeki Sporel ailesiyle birlikte bizim evimize gelirlerdi.

Gilchrist Walker & Co. şirketi 1957 yılında Edward La Fontaine şirketiyle birleşti. Ben bu şirkette büyük amcam Hugh La Fontaine'in yanında genel müdür yardımcısı olarak görev aldım. Edward La Fontaine Vapur Donatanları ve Acenteleri Birliği'nde uzun yıllardan beri yönetim kurulu üyesiydi. Ben de 1969'den 2002 yılına kadar muhasip üye olarak görev yapmışımdır.

1960 yılına kadar İstanbul'a sefer yapan yük gemileri Sirkeci rıhtımına kıçtankara bağlanırlar ve gemilerden yükler mavnalara boşaltılır veya mavnalardaki yükler gemilere aktarılırdı. Bir de rıhtımlarda yerkalmazsa, gemiler Galata Körfezindeki şamandıralara bağlarlar ve aynı işlemler orada devam ederdi.

Her sabah erkenden işime başladım. Temsil ettiğimiz Ellerman şirketine ait limandaki gemiye bir sandalla gider akşamlara kadar yük ve evraklar peşinde koşardım. Çoğunlukla limanda şirketimizin temsil ettiği firmalara ait üç dört gemi olabiliyordu. Fakat yüklerin tahliyesi öylesine ilkel bir şekilde yapılıyordu ki, bugünkü koşullarda

azami bir günde boşalacak bir geminin yükü için üç dört hafta İstanbul limanında kaldıkları oluyordu. Hele o yıllarda Türkiye’de çok yüksek bir ithalat rejimi uygulanmasından dolayı limanlarla yığılmalar vardı.

Hiç unutmam çok ahbap olduğumuz bir İskoç kaptan bu bekmeden alabildiğine sıkılır ve her akşam karaya çıkar, Tünel’den Beyoğlu’na yürür, Le Bon pastahanesine gider, birtaraftan çayını içer, enfes Le Bon pastalarından tadarken birbirinden endamlı Beyoğlu kızlarını seyrederek bir anlamda gözlerine yağın şuh manzaradan büyük zevk alırdı.

1975 yılı geldiğinde Büyük amcam Hugh La Fontaine’nin vefatını takiben Gilchrist Walker & Edward La Fontaine Gemi Acentesi, faaliyetine son verdi. Bu şirketin adı Merkez Deniz Acenteliği olarak değiştirildi ve ben bu şirketin en büyük hissedarı olduğum gibi ve başkanlığını ve genel müdürlük görevini de üstlendim.

Merkez Deniz Acentesi, BP, P&O Cruises Co., Ellerman şirketlerinin 1930’lerden beri genel acentesiydi. 1996 yılına geldiğimizde Turistik yolcu gemileri yanaşabilsin diye şirketimiz Türkiye Denizcilik İşletmeleri’ne ait Salıpazarı Rıhtımlarındaki 1 ve 2 numaralı genel antrepoları turistik yolcu trafiğine hiç olmazsa kısmen cevap verecek şekilde onarılması için yetkilileri ikna ettik. Bu rıhtımlarda eskilerden kalmış ve hiçbir şekilde kullanılmayan demiryolu üzerinde monte edilmiş genel yük vinçleri duruyordu. Oysa bu rıhtımlara birbirinden lüks turistik yolcu gemileri yanaşıyor ve ortadaki manzara daha o noktada bile Türkiye aleyhine bir ilkel rıhtım görünümü veriyordu. Yaptığımız teşebbüsler sonunda olumlu şekilde sonuçlandı ve hiçbir iş yapmadan o rıhtımlarda dikili duran vinçler sökülerek nihayet oradan kaldırıldı. Bu rıhtımlar önündeki deniz derinliği on metreden onüç metreye çıkartılmak suretiyle de dünya turistik yolcu gemiciliğinin simgesel bir lüksü olan Princess Cruises gemisi İstanbul’a binlerce zengin turistle seferler yapmaya başladı.

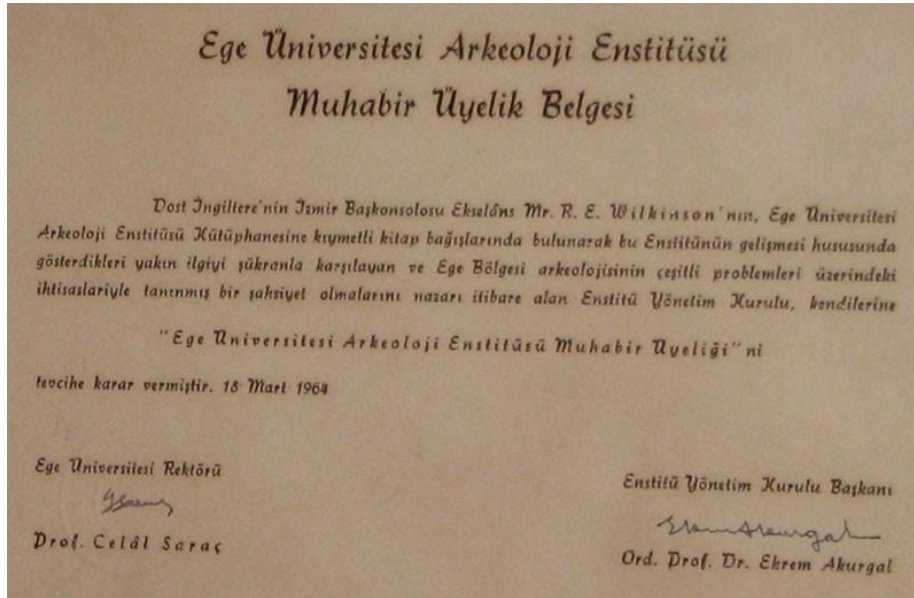
Charles Wilkinson ailesi; Edward La Fontaine ve Lydia Maltass’ın oğlu Edward Augustus John La Fontaine (1848-1899), James Whittall’ün kızı Blanche Magdalen ve çocukları. Ebevyenler arasındaki genç kız Charles Wilkinson’un büyükannesi Madeline La Fontaine (Doğum tarihi-1879), Madeline La Fontaine 1910’de Charles Wilkinson ile evlendi. Kaynak: Charles Wilkinson arşivi, Levantine Heritage Foundation, Craig Encer arşivi.

Ailemizin kökleri

Annem Thelma Mary "Thelma de Cramer", Frederick de Cramer ve Mary Whittall'un kızıydı. 1921 yılında İzmir'e göç etmişlerdir. Babam Richard Edward Wilkinson'la İzmir'de tanıştılar ve 1924 yılında evlenerek Bornova'ya yerleştiler. Annem vefat ettiği 1985 yılına kadar Bornova'da otuz uc odalı saraya benzeyen malikhanede yaşadı. Bu malikhane Protestan Kilisesi'nin yanındaydı.

Babamın en büyük merakı arkeolojidi. Ömrü boyunca topladığı arkeoloji konulu eserlerden oluşan binlerce kitaptan oluşan kütüphanesini Ege Üniversitesi'ne hibe etmiştir. Ege Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü Başkanı Ord.Prof.Dr.Ekrem Akurgal idi. Üniversite kendisini onur üyesi olarak ödüllendirmiş ve armağan olarak üniversitenin altın anahtarını vermişlerdir. 1960-70 yıllarında devam eden İngiliz Konsololuğu görevi emekli olmasıyla sona eren babam Richard Edward Wilkinson, İzmir'de vefat etmiştir.

Annemin ailesi 1921'de Londra yakınlarındaki Crondon kasabasından İzmir'e gelmiştir. Dedem Charles Wilkinson, Londra'da Whittall şirketinde muhasebeci olarak görev yapıyordu. İzmir'e geliş tarihini kesinlikle bilemiyorum ama 1891 olabilir.

İngiltere İzmir Başkonsolosu R.E.Wilkinson'a Ege Üniversitesi Kütüphanesi'ne bağışladığı eserler nedeniyle Enstitü Yönetim Kurulu Başkanı Ord.Prof.Dr.Ekrem Akurgal imzasıyla verilen "Ege Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü Muhabir Üyeliği" belgesi.

Ailemizin İzmir'deki yaşamından anılar

İzmir'deki yaşama ait bir anıyı burada tekrarlamak isterim: - Kurtuluş Savaşı sırasında Mustafa Kemal Paşa'nın Orduları İzmir'e yaklaşırken, Anadolu'yu işgal etmiş Yunan ordusu da bozgun bir halde İzmir'e doğru kaçıyor ve İzmir'e yaklaştıkça yolları üzerindeki birçok köy kasaba ateşe veriliyordu. İzmir'deki koloni toplanmış ve önce eşler olmak üzere tahliye karar verilmiş. Birkısmı çok değerli olan bazı eşyalarını ve hatta altınlarını evlerinin bahçesine gömmüşler. Fakat diğerleri hiçbir vakit kalmadığından üzerlerindekiyle kaçmışlar. Terk edilen evler yağmaya maruz kalmıştır.

İzmir'e ilk dönen dedem olmuştur. Evlerin yağmaladığını görünce, büyük şaşkınlığa uğramış. Fakat İzmir'deki Bedesten'i gezerken yağmalanmış hemen tüm eşyaların orada satılmaya çalışıldığını görmüş. Nevar ki savaş koşulları içersinde sergilere düşen nice değerli eşya yok

pahasına satılmak isteniyormuş. Dedem bunların hemen hepsini işte o yok bahasına değerle satın alarak eve getirmiş. Sonra İzmir'e dönüşler başladığında, komşularını davet eder, kendilerine ait bir mal varsa, kaç kurtardıysa o değerden kendilerine teslim edermiş. Anneannem Madeline La Fontaine, Edward Augustus John La Fontaine ve Blanche Magdalen Whittall'un kızıdır. Moda'da Şükran Sokak'ta 13 Numaralı bir evde otururduk. Dört katlı ahşap bir evdi. Moda'daki yaşamımızı unutmama imkan yok.

La Fontaine ve Whittall ailesinin çoğunluk fertleri Moda'da yaşam sürdürüyorlardı. Evler çok geniş bahçelerle çevriliydi. Bahçelerin çiçeklendirilmesi kadar ağaçlardan meydana gelen bir ormanı anımsıyorum. Whittall'lerin malikaneleri denize kadar uzanan bahçeleriyle başlı başına birer saray gibiydiler. Marmara'ya doğru sahilde kotralar bağlanırdı...

2011 yılında Levantine Heritage Foundation'a yaşamını anlatmıştı.

Ben Charles Frederick Wilkinson'un anılarını kendisinden dinlemiştim. 2011 yılında Levantine Heritage Foundation'a yeniden yaşam öyküsünü anlattığı bir mesaj gönderdi. Bazı ayrıntıları ile şöyle diyordu; "Ben, Charles Wilkinson, 77 yaşında (2011), İstanbul'da ikamet eden ve Türkiye'de Wilkinson ailesinin hayatta kalan tek üyesiyim.

İlk eğitimimi teyzem Bayan Estelle de Cramer'den ve Fransızca derslerimi de Bayan Maringle'den Bornova'da aldım. 12 yaşına kadar bu eğitimi orada aldım, daha sonra o zamanlar Bornova'lı çocukların çoğu gibi ben de bir İngiliz yatılı okuluna (Hurstpierpoint Koleji, Hassocks, Sussex) gittim.

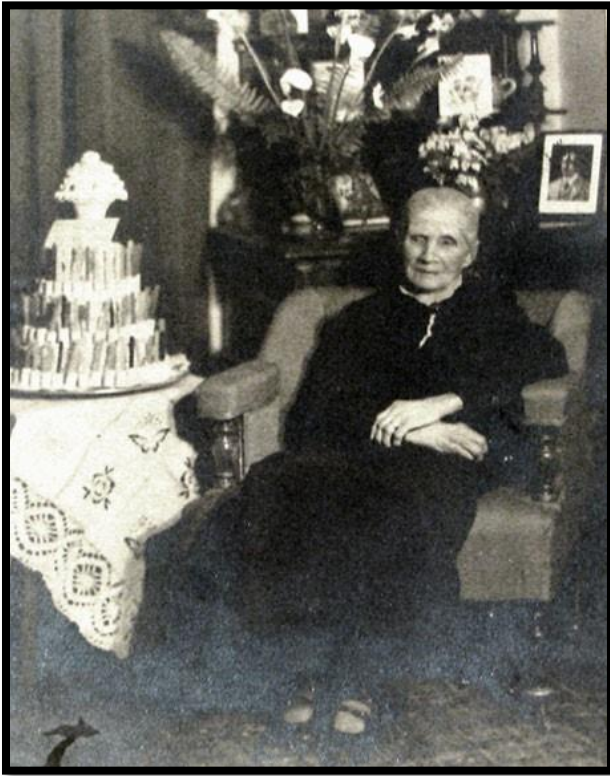
Bayan Maringle Fransızdı, Bornova'daki arkadaşlarını ziyaret etmek için İzmir'e geldi, köyü ve Levanten topluluğunu beğendi ve kalmaya karar verdi. Geçimini özel Fransızca dersleri vererek ve oradaki tüm aileler için sipariş üzerine Fransız pastaları yaparak sağlıyordu. Evi, büyükbabam ölmeden önce babamın kiraladığı evin yanındaydı. Daha sonra, hasta olan büyükbabama bakmak için Wilkinson evine taşındık. Yahudi hizmetçilerimiz Palomba ve Rosa ile Yunan bahçıvanımız Yorgo vardı; Yunancayı onlardan öğrendim, çünkü beni her gün Bayan Estelle'nin okuluna götürürdü. İngilizce, Fransızca ve Türkçe dillerini de akıcı bir şekilde konuşuyorum ve bu siteye katkıda bulunan diğer yazarlar Lorin Washburn ve Desmond Whittall ile ömür boyu süren bir dostluğum var.

Teyzemin okulundaki diğer çocuklar arasında Olivia Edwards (sonradan Renso Solari ile evlendi), adını hatırlayamadığım Gwyneth Giraud'un kız kardeşi, Betty Charnaud (şimdi evli), Sonia Mattheys (Harold Whittall ile evlendi - ikisi de vefat etti), Lorin Washburn ve Zoe Rees ile Whittall ve diğer Bournabat aileleriyle bağlantısı olmayan 2 kişi daha vardı. 1948'de Bornova'da vefat eden büyükbabam Charles C. Wilkinson İzmir'li James Whittall'ın kızı Jane Whittall ve Richard Wilkinson'ın 3. oğluydu. James, kızının evliliği vesilesiyle 1865 yılında (Bournabat kilisesine yakın) 18 odalı bir ev inşa ettirdi; ben bu evde büyüdüm ve şimdi İzmir'deki Ege Üniversitesi'nin Sanat Galerisi olarak hizmet veriyor - halk arasında "Wilkinson Evi" olarak biliniyor. Ev, yetkililer tarafından 'eski eser' olarak ilan edildiği için bakımı zorlaştı ve 1985 yılında sattık.

Büyük büyükbabam Richard Wilkinson, 1860-1890 yılları arasında Konsolosluk Hizmetinde görev yapmıştır. Kendisi, büyük büyükbabam olan ve Bayan Magastre ile evlenen bir diğer Richard Wilkinson'ın en büyük oğluydu ve 1812'de kocası kral olduğunda İsveç Kraliçesi olan Mareşal Bernadotte ile evlenen Desiree Clary'nin birinci dereceden kuzeniydi. Dolayısıyla İsveç Kraliyet Ailesi ile bir bağlantısı vardı ve Richard Wilkinson 19. yüzyılın ilk yarısında Stockholm'ü ziyaret ettiğinde sarayda bir kuzen olarak karşılanmıştı. Richard Wilkinson, yüzyıllardır bu limanda yerleşik bir denizci ailesi olan ve yaklaşık 1750 yılında Harwich'te doğan Robert Wilkinson'ın oğluydu.

Büyük amcam Dick (Charles Wilkinson'ın büyükbabası Richard James Wilkinson'ın (1867-1941) ağabeyi), Sömürge Hizmetinde görev yapmış ve Sierra Leone Valisi olmuş, daha önce de Singapur'da konuşlanmış Sömürge Malay Sivil Hizmetinde memur olarak çalışmıştır. Singapur'da hala onun adını taşıyan bir sokak bulunmaktadır ve ben de yıllar önce orayı ziyaret etmiştim. Günümüzde bile kullanılan standart referans Malayca-İngilizce sözlüğü de o yazmıştır. Büyük amcam öldüğünde sadece 8 yaşındaydım, ancak eşini (Edith, kızlık soyadı Baird) çok iyi hatırlıyorum; güzel mücevherleri vardı ve Bournabat'taki aile tarafından Lady Singapore (Singapur Leydisi) lakabıyla anılırdı.

Babam Richard E. Wilkinson, OBE ve CBE, 1934 yılında Konsolosluk Hizmetine katıldı ve 1960-70 yılları arasında İzmir'de İngiliz Başkonsolosu olarak görev yaptı. 1922'deki Büyük İzmir Yangını sırasında İzmir'den ayrılan son İngiliz vatandaşıydı; yüzerek Kral V. George savaş gemisine ulaşmış ve gemi onu Malta'ya götürdü. Büyükbabam ve büyükannem İzmir'den ayrılmıştı ve babam, askerlerin köydeki diğer Avrupalı evlerinin yağmaladığını görünce, son anda aile gümüşlerini bahçelerine gömmeye karar vermiş; bunlardan bazıları bugün hala bende. Ancak evimiz, resimleri vb. eşyaları yağmalandı. 1972'de vefat etmeden önce, kütüphanesini İzmir'deki Ege Üniversitesi'ne vasiyet etti ve üniversite ona Altın Anahtar hediye etti. Bana ve kardeşime aile tarihini özetleyen bir mektup yazdı; bu mektuptan aile tarihi bilgisi açısından ben de faydalandım.

Bir anı fotoğrafı ekliyorum; Bu fotoğraf 1948 yılında 100 yaşında vefat eden, Bornova'dan Richard Watson Whittall'un (d. 1847, ev. 1868, ö. 1920) dulu olan anne tarafından büyükbannem Sophia Marie 'Mary' (kızlık soyadı Kramer) Whittall, Bornova'daki aile evinde 100. yaş günü kutlaması sırasında çekilmiştir. Kendisi, İsviçreli bir tüccar olan J. Christopher Kramer'in kızıydı. Aynı zamanda çok sayıda çocuğun annesiydi; en büyük kızı Mary (1870 - 1947), 1895 yılında Frederick De Cramer ile evlenmişti ve onların kızlarından biri de 1924 yılında babamla evlenen Thelma De Cramer' idi. Kaynak: Levantine Heritage Foundation. Craig Encer arşivi.

Charles Wilkinson 3 Temmuz 2026 günü vefat etti..

O'nun ömrünü çevreleyen saygıdan, sevgiden geriye engin anıları kaldı..

5 Temmuz 2026 Pazar günü Feriköy Protestan Kilisesi'ndeki ayinden sonra Feriköy Protestan Mezarlığı'nda sonsuza uğurlandı.

Deniz Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği Başkanı Recep Düzgüt'in sorumluluk anlayışından doğan vefa duygusu içinde Charles Wilkonson'a başkan olarak gönderdiği çelengin fotoğrafını gördüm.. Dakikalarca baktım ve Moda'lı Hugh McKinley Whittall'ün şiirini anımsadım..

Mazi derler ki ölmüş biridir - oysa ki o kadar değil

Eski bildiklerimizin hepsini belki de ancak öğrendik.

Mazi bir isim olabilir - belki bir kız

Boynunda dalgalanan bir kolyedir, her biri bir inci gibi

Ellerini geri çekerken adının "Mazi" olduğunu söyler.

Ve "Şimdi"değerli bir taşı tutmaktadır ve ebediyete kadar sürecektir.

Ne elinden kaybolurcasına eksilen her yeni inci tanesini sayar,

Ne de giderek artan güzelliğin kayboluşunu görmek ister.

İsimler, andığımız isimler bir kez daha kayboldular.

Hâlâ ebedî canlılığını en gizemli öyküleriyle koruyan

Soluk düşlerden, eski zamanları anarak.
